

Vizsgák előtt az aradi 6. számú iskolában

Orosz óra a VII. osztályban. Csandli Anna nagy igyekezettel olvassa fel és fordítja magyarul a tankönyv Puskinról szóló olvasmányát.

Hányban született Puskin, a nagy orosz költő? — teszi fel az orosznyelvű kérdést Kondor Zsuzsa tanár.

— 1799-ben — feleli egy kicsit bizonytalanul Mátyás Sándor. Nem az évszámmal van baj, hanem azzal, hogy hirtelenben nem jutnak eszébe a magyar — ban-ben ragnak megfelelő orosz előjárók és — főleg — az, hogy ezek milyen esettel is állnak.

A ó és na előjárókat kell ilyenkor használni és a főneveket hova? kérdésre tárgyesetbe, hol? kérdésre előjáró esetbe kell tenni, — magyarázza meg türelmesen Kondor tanár. — Tanuljátok meg ezt jól, mert a vizsgán kérdeznék fogom! — teszi hozzá a komoly figyelemfelkeltést.

A következő felelő Létai Judit. Szép, értelmesen beszél el a tanár kérdéseire, hogyan halt meg a legnagyobb orosz költő.

Továbbmegyünk az ismétléssel — jelenti be Kondor tanár. — Most Remontov-ról, a nagy orosz íróról fogunk hallani...

Folyik tovább az orosz óra.

Nem félek a vizsgától — mondja a szünetben Ujj János, a VII. osztály tiszta kitűnő tanulója. — Egész éven minden lelkét megtanultam és így az ismétlés igazán könnyű.

Tiszta gyermekszemmel az olthatatlan érdeklődés fénye csillog.

Minden tanítvány érdekelt, nincs olyan, amit ne tanulnák szívesen. Mérték szerénken lenni, a rádiótechnika vonz legjobban — beszél reménykedve jódo terveiről.

Ujj Jánosnak, — a háromgyermekes vasesztétikus legidősebb fiának — és a többi Ujj Jánosoknak már nem kell bizonytalanul tekinteniük a jövőbe. Népi demokratikus rendszerünk gondoskodása biztosítja az anyagi feltételeket ahhoz, hogy minden aradi edemes diák gondtalanul tanulhasson tovább.

Szorgalmasan készülők a vizsgákra — feleli kérdésünkre Blazsennák Mária, a VII. osztály másik kitűnő tanulója, az iskola pioníregységének vezetője. — Minden lelkét elolvasok a könyvből, megnézem az évkönyzben, órák alatt készített vázlatokat, majd hangosan elmondom az egészet. Remélem, a vizsgákon sikerül tiszta kitűnő jegyeket elérnem.

Komoly céludatosságszerű csendül ki a szavaiból, amitől felálló szemmel mondja:

— Orosz szeretnék lenni. De azért a matematikát is nagyon szeretem — teszi hozzá szinte bocsánatkérően.

Es most hallgatunk meg egy gyenge tanulót is. Papp Péternek sok pótolnivalója van még a vizsgák előtt.

Nem rossz fú Peti — mondja róla mosolyogva Láng István igazgató — csak hát nem vonzzák őt eléggé a könyvek.

Az igaz — vallja be büntudatosan Peti, — de engem a gyakorlati munka jobban érdekel. Edesapám a gáji kollektív gazdaság tagja.

Ja, magam is ott akarok majd dolgozni.

— Szép, szép, de nem gondolt, hogy ott is szükség lehet mindarra, amit a könyvekben tanultál?

Hát, nem mondom... — ismert el Papp Péter. — Igyekeztem felhasználni az időt a vizsgákig, hogy bepótoljam mulasztásaimat. Sokat segítettek ebben a társaim, s főleg a tanár elvtársak. Remélem, nem lesz semmi baj!

Ujj János a VII. osztályban vagyunk. Román összefoglaló óra folyik. éppen Vasile Alexandri-ról beszél Blazsennák Mária és csengő hangon szavalja a felelhetetlen „Penes Curantur”-t.

Uj cim kerül fel a táblára: „Nagy klasszikus írások” és Schön Eva tanárnő kérdésre a gyerekek sorban diktálják a nagy román klasszikus írók és költők neveit: Ion Creanga, Mihail Eminescu, Ion Luca Caragiale, George Cosbuc.

Kijógalatlan románsággal számolnak be a négy nagy szerző által olvasott műveiről. Látszik, sok járadással és szeretettel foglalkoztak velük, hogy ennyire megismerték és megkedvelték a román nyelvet és irodalmat.

Eminescu híres „Harmadik leveléből” mondanak el egy részletet dramatizálva a gyerekek. Kiss Béla — Bajazid szultán — és Ujj János — Öreg Mircea — olyan szépen és lelkesen szavalják a halhatatlan költő verssorait, hogy mindenki érzi: nem unott költősségek, hanem élvezet számukra a versmondás.

Milyen a tanulók és elsősorban a VII. osztály helyzete most a vizsgák előtt? — erről beszélünk a szünetben Láng István igazgatóval és Nyitrai Mária osztályfőnökkel. Megtudjuk, hogy a VII. osztály huszonhét növendéke közül alig van kettő-három, akik rosszul állnak, de a hátralevő idő alatt még ők is bepótolhatják szorgalmas munkával mulasztásaik egy részét és így átmenő jegyet kaphatnak.

A VII. osztály már említett tanulóin kívül meg kell említenünk Békési Evt, aki szorgalmas, lelkiismeretes munkájával tűnik ki társai közül.

Ujtások a munka megkönnyítésére

Magas derék ember Voian Mihai, a CFR motorjavító műhelyek gépésze. Számára mindegy milyen ruhát, utcai vagy munkaruhát visel, a megfizető „ujtás”-jelvényt mindig felül. Voian elvtárs úgy a fűtőház, mint motorjavító alosztályok legjobb technikusai. Ő vezeti a 942-es motort, amin alkalmazza saját ujtását. Ez az ujtás egy körülbelül 70 literes vastartályból áll. A tartály alsó részén lévő fövezetékkel mellékeztetve találunk, s ha utközben valamely komolyabb vízvezeték áll be, a tartályból önműködően pótolták a veszített víz mennyiségét. Egy újabb ujtása is van Voian elvtársnak. A

Május 5-től kezdve bevezették a rendszeres napenkénti konzultációs órákat — mondja az igazgató — Reggel 7-től 8-ig minden nap más tárgyból tartják a szaktanárok ezeket az órákat, melyek keretében a tanulók kérdéseket tesznek fel a homályos, meg nem értett anyagokról, amelyekkel kapcsolatban. Bárha ezek az órák nem kötelezőek, a gyerekek mégis teljes számban részt vesznek rajtuk — teszi hozzá megelégedéssel.

Május 28 és június 3 között külön vizsgaelőkészítést tartunk a vizsgatárgyakból. Ezek keretében a tanárok összefoglalják az anyagot és azt is megmutatják majd a gyerekeknek, hogyan kell vizsgázni, vagyis próbaképpen tetteket huzatunk velük, melyeket ők kidolgoznak, majd együttesen megbeszéljük és kijavítjuk a feleleteket.

A gyenge tanulók megsegítésére jó tanulókat osztottunk be melléjük — mondja Kondor elvtárs, az iskola pionírfőnöke. — A pionírok saját maguktól, önként vállalkoztak erre a nem könnyű feladatra. Még az év elején jelentkeztek Rudó Magda, Ulrich Agnes és Stern János V. osztályos pionírok arra, hogy gyengébb társaikkal átveszik az anyagot és azt a munkát pionírokhöz méltó komolysággal és lelkiismeretességgel teljesítik.

A VII. osztályban még sok ilyen kezdeményezés volt — fűzi hozzá Nyitrai osztályfőnök. — Különösen ki kell emelni Ujj János munkáját, aki önként vállalkozott arra, hogy a gyengén álló Weber Lajossal mindennap átveszi a leckéket és igazán szép eredményeket ért el vele.

A tanítási idő vége felé közeledik. Pedig még annyi nézni való lenne! A gyerekek kísérleti kertet, ahol minden osztálynak megvan a maga földparcellája, melyen megismerkednek a korszerű növénytermesztés különféle ágával; a röplabda pályaudvát látogatják, szépen ápolott iskolaudvart, melyet a gyerekek gondos munkája valószínűleg hirtelen várt; az iskola gazdaság felétekára, ahol a gondos szülői kezek által elkészített sok-sok tarka ruhát, jelmezt örökít.

Legközelebb majd ezek is sorra kerülnek! Egyelőre búcsúznunk kell a vendéglátó iskolától.

Vizontlátásra, június 17-én, az évzárón!

Szabó Mária

Radismis

Csütörtök, május 24.

BUKAREST I. 7: Rádióújság. 7.14: Román népi melódiák. 7.40: Reggeli hangverseny. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Román szimfonikus zene. 10: Népi zenekar. 10.30: Szonáták szovjet szerzőktől. 11.20: Operazene. 12.15: Román népi muzsika. 13: Hírek. 13.05: Brahms szimfonikus hangverseny. 14: Az Állami Filharmonia énekharangjának műsora. 14.48: Esztrád-muzsika. 15.30: Hírek. 15.35: Bánati népi melódiák. 16: Román könnyűzene. 16.15: Zenés műsor gyermekek számára. 17: Kamarazene. 17.30: Rádióújság. 17.45: Dalok. 18: Előadás. 18.15: A világ népeinek táncai. 18.55: Hírek. 19: Kivánság-hangverseny. 19.30: Rádióújság. 20: Szimfonikus zenekar. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: Táncczene.

BUKAREST II. 14.05: Könnyűzene. 14.35: Miről ír a „Scnteia”? 15: Hírek. 15.05: Román népi muzsika. 15.30: Enekhangverseny. 16: Rádióújság. 16.15: Román népi dalok és táncok. 16.45: Dalok. 17.30: Operettzene. 18: Hangverseny zongorára és zenekarra. 18.25: Könnyűzene. 19: Moszkva beszéli. 19.30: Román népzene. 20: Falvak újsága. 20.45: Gica Petescu énekel. 21.30: A legismertebb román népi melódiákból. 22: Hírek, sport hírek. 22.25: Román kóruszene. 23: Orosz klasszikus zeneszerzők műveiből.

BUDAPEST (Kossuth): 6.30: Mezőkövesdi képeplap. 9.10: Magyar Irtre zenekara. 9.40: Zenekari hangverseny. 10.20: Gyermekrádió. 11: Hírek. 11.10: Rádiógyermek. 11.45: Schumann dalok. Jánior László énekel. 12: Válaszokunk hallgatóinknak. 12.15: Fúvósinduló. 12.30: Hegyek koszorúja. Elbeszélő költemény. 13: Hírek. 13.10: Szovjet kórusok. 13.30: Részletek Delibes Lakmé című operájából. 14: Falusi híradó. 14.15: Zenekari hangverseny. 16: Hírek. 16.10: Anekdoták Mátyás királyról. 16.30: Orgonaművek. 17: Az épülő kommunizmus nagy országában. 17.30: Szív lökés. 18: Hírek. 18.10: Táncczene a román rádió műsorából. 19: Riport. 19.15: Zenekar. 19.45: Kommentár. 19.50: Goldmark: Sába királynője. 21: Esti híradó. 23.02: Hírek. 23.40: Operettársulatok. 24: Levél május éjszakáján.

BUDAPEST (Petőfi): 15: Zenekari hangverseny. 16.10: Hangszeres táncok. 16.40: Egy falu — egy nőt. 17: Országzerte — megverszerte. 17.10: A Mester. Rádiójáték. 17.50: Kamarazene. 19: Régi olasz mesterek remekel. 19.20: A magyar krodalom története XXIV. 20: Filmzene. 20.30: Lányok, asszonyok. 20.45: Táncczene. 22: A közhírdő sajtó hasábjairól. 22.10: Népdalok. 22.40: Sporthíradó. 23: Zenekari hangverseny.

Testnevelés és sport

A temesvári Stijnfa tartja vezetőhelyét

A téli labda bajnokság „A”-csoportjában általában az esélyesek győztek. A sorrendben sem állt be lényeges változás, a temesvári Stijnfa megtartotta vezetőhelyét. A forduló eredményei az alábbiak voltak: Hadsereg Központi Háza—Fogarasz válogatott 15:4, Stijnfa Temesvár—Dinamo Szálánváros 6:5, Stijnfa lasi—Progresul ICA Arad 8:5, Fl. Rosie Nagydíszód—Dinamo 6 Bukearest 11:5, Metalul Resica—Voința Nagyszében 4:2, Metalul Temesvár—Flacara Ploesti 9:3.

Kilenc forduló után a bajnoki táblázat a következő:							
Stiința Tem.	9	6	2	1	69	46	14
Hads. K. Háza	9	5	3	1	91	65	13
Metalul Tem.	9	5	1	3	69	60	11
Voința Nagysz.	9	5	1	3	51	46	11
Din. Szálánv.	9	5	—	4	69	56	10
Stiința Iasi	9	4	2	3	72	67	10
Met. Resica	9	4	1	4	71	63	9
Fl. R. Nagyd.	9	4	1	4	66	64	9
Flac. Ploesti	9	4	—	5	63	61	8
Fogarasz vál.	9	3	2	4	68	62	8
Pr. ICA Arad	9	2	1	6	60	56	5
Din. 6 Buk.	9	—	—	9	48	91	—

Az ifjúsági bajnokság állása

Az országos ifjúsági bajnokság VII. csoportjában lejátszott mérkőzések során a Fl. Rosie UTA ifjúsági csapata megnyerte Nagyvárdon a Metalul elleni rangadót és így továbbra is vezet a bajnokságban. A többi mérkőzés is az esélyesek győzelmét hozta. Az eredmények: Fl. Rosie UTA—Metalul Nagyvárd 4:1, Locomotiva Arad—Fl. Rosie November 7 4:1, Metalul G. Dimitrov—Constructorul Arad 1:0, Progresul

Nagyvárad—Recolta 3:0.	Nagyszalonfa							
A bajnoki táblázat így alakult a hetedik forduló után:								
Fl. Rosie UTA	6	5	1	—	17	2	11	
Pr. Nagyvárad	6	5	—	1	17	2	10	
Locom. Arad	7	4	1	2	16	6	9	
Met. G. Dim.	7	4	—	3	13	7	8	
Met. Nagyvárad	6	3	1	2	7	8	7	
Rec. Nagyszal.	6	2	—	4	11	15	4	
Fl. R. Nov.	6	1	1	4	3	20	3	
Constr. Arad	6	—	2	4	5	11	2	
Loc. Nagyvárad	6	—	2	4	22	2	2	

A Fl. Rosie nyerte a városi céllövő csapatbajnokságot

Vasárnap befejezték Aradon a céllövő csapatbajnokság küzdelmeit, amelyek a Fl. Rosie céllövőinek győzelmével zárultak. Az utolsó forduló keretében a következő eredményeket érték el a csapatok: Fl. Rosie—AVSAP 2418:2263, Locomotiva—Voința 2388:1771, Dinamo—Progresul 1733:0.

A Progresul kvetével, amely bejelentette részvételét, de távolmaradt a versenytől, az összes többi sportközösség a legteljesebb dícséret érdemlő azért a támogatásért, amelyben ezt a sportágat részesítik.

A bajnokság végső táblázata így alakult:							
Fl. Rosie	5	5	—	—	12,128	15	
Locomotiva	5	4	—	—	11,817	13	
AVSAP	5	3	—	2	11,191	11	
Dinamo	5	2	—	3	10,008	9	
Voința	5	1	—	4	10,175	7	
Progresul	5	—	—	5	0	—	

Egyénileg a legjobb teljesítményeket Popovici Elisabeta és Popovici Ioan nyújtotta, akik a legegyszerűsebben szerepeltek a városi csapatbajnokság versenyei során. Nagyon szép eredményt értek meg el Tasca Iuliana (Fl. Rosie) és Quintus Maria (Locomotiva).

A Hadsereg Központi Háza labdarúgó csapatának győzelme

HADSEREG—LUTTON TOWN 5:1

Bukarestben a Hadsereg Központi Háza labdarúgócsapata jó játékkal 5:1 arányban győzött az angol együttes elleni mérkőzésen.

A bukaresti Dinamo csapata bajnoki mérkőzésen 1:0 arányban, küzdelem után legyőzte a temesvári Locomotiva-t.

A Pronosport május 27-i 21. számú szelvénye

A „Pronosport” május 27-i 21. számú szelvény „A”- és „B”-csoportbeli bajnoki labdarúgó mérkőzések szerepelnek. A szelvény az alábbi: I. Progresul Nagyvárd—Hadsereg Központi Háza. II. Locomotiva Bukarest—Dinamo Szálánváros. III. Flacara Ploesti—Stijnfa Temesvár. IV. Minerul Petrozsény—Fl. Rosie UTA. V. Locomotiva Temesvár—Progresul Bukarest. VI. Stijnfa Kolozsvár—Dinamo Bacau. VII. Metalul Vaidahunyad—Avintul Szászrégen.

VIII. Avintul Marosvásárhely—Metalul Aranygyéres. IX. Progresul Szatmár—Minerul Lupény. X. Metalul St. R. Szálánváros—Locomotiva Constanta. XI. Locomotiva lasi—Stijnfa lasi. XII. Progresul Nagyszében—Metalul U. Tr. Szálánváros. A. Dinamo Brlad—Dinamo 6 Bukarest. B. Flacara Moreni—Stijnfa Bukarest. C. Metalul Resica—Locomotiva Arad. D. Locomotiva T. Severin—Flacara Medgyes.

Néhány sorban

A „Pronosport” 20. számú május 20-i versenynél az 1.422.160 lejes díjalapot a következőképpen osztották fel a nyertesek között: 50 darab 12 találatos szelvény 7110 lejt, 971 darab 11 találatos szelvény 439 lejt, 10792 darab 10 találatos szelvény pedig 59 lejt nyert.

Prágában csehszlovák és jugoszláv tornászok mérkőztek és a csehek a nőknél 222,50:217,95, a férfiaknál pedig 339,50:329,50 arányban győztek.

Közlemény

A pénzügyminisztérium mellett működő Evidencia Contablă szaklap aradi tanulmányi köre május 25-én délután 6 órakor tartja meg második nyilvános előadását az Állambank üléstermében. Nock Dező elvtárs, a TEBA-gyár főkönyvelője „Az utóalkuláció ellenőrzése az Order-rendszer naplójában, a késztermék, gyártási folyamat és alosztályok szerint” címmel tart beszámolót, amelyet hozzá szólások követnek. A második nyilvános ülése meghívja a könyvelő szakmunkásokat, planifikátorokat, valamint a pénzügyi, az Állambank, a Banca Agricola, a Banca de Investitii és a CEC inspektorait.

—O—

ÉRTÉKES

Május 24-én, csütörtökön változó felhőzet várható, éjszaka inkább derült idő. Helyi esők a hegyes vidéken lehetségesek. A hőmérséklet átlag változik, napközben 18—22 fok között, éjszaka 10—14 fok között lesz. Gyenge, időközönként erősödő szél.

A következő 2 napon változó, enyhe idő várható, gyenge esők lehetségesek.

Bakács Béla

A temesvári Állami Színház magyar tagozatának „Liliomfi” előadásáról

Senki sem állíthatja, hogy a temesvári magyar együttes megalakulásakor meglehetősen az a mértékű, ahol a művészeti színvonal kezdődik. Mint ahogyan ma sem lehet túlzottan nagy művészi követelményeket támasztani a részben műkedvelőkből verbuvált temesvári magyar tagozatát szemben. De a Liliomfi bemutatása bebizonyította, hogy lelkes akarat, jó rendező segítségével, élvezetes, egységes előadással képes gyönyörködtetni hazánk és legáltalában magyar színjátszó gárdája a temesvári színháztermet estei-estére megöltő hálás közönséget.

Természetesen a Liliomfi temesvári előadásának sikerét is elsősorban Szilgiettyi Ede remekelő készült szellemes, fordulatok, bonyodalmakban gazdag, zenesz vígjáték váltotta ki. Szilval professzor egymás valódi kitérőit mit sem tudó fiatal gyámmoltjainak ezerelem körül annyira dóm helyet alakul ki, hogy a sikert még közepes előadás is úgy-ahogy biztosítaná, ha csak a pusztá nevelés volna a főcél.

Szilgiettyi azonban sokkal igényesebb volt a színpaddal szemben, sem hogy beérte volna az önelvű mulattalással. A darabnak rendkívül szép mondanivalója van és ennek sikeres kidomabolítása jelenti a minőségi súlyt az előadásban.

Ahogy a hívatásért rajongó Liliomfi és a félve nevelt Mariska egymást szeretni megosztják vonzalmukat a színezettel, az a mult század első fele előtti időkben a szabadság-erő, a tömegekkel való együttélés, a magasabb szellemi régiókba töröközési vágyát jelentette.

Ez a vágy fűti a bohémlelkű Szellemi szívét és és bohókás tréfáinak

könnyes-mosolygós színész-embereket kell látni a nézők elé. A magyar színésznek hőskorát kell a jó előadásnak meglevenitnie nemcsak nevetélen, de úgy, mint Petőfi tette a Tintás üveg című felelhetetlen verseiben. Petőfi, a vándorszínész Magyarországon esett tinfaltal nemcsak mulattatni akart, hanem a színpad szerelmesei nyomorának érzékeltetésével könnyeket omlt az érző emberek szemébe.

Sikerült-e ilyen hatástokat elérni a temesvári színészeknek? Elmondhatjuk, hogy nagymértékben sikerült. Espedig — nem tehetek róla, de nem a legközpontibb figura értékelésével kell kezdenem — elsősorban a Szellemi alakító László Gyulának sikerült. Nem tudom mióta színész László, azt se tudom, hogy akadémia-ról került-e a színpadra, de ilyen mélyről jövő humorral, ennyi önfelegeléssel, a külsőségeknek ilyen mértékűt adagolásával csak az játszóval Szellemi klasszikussá vált szerepét, akinek joga van a színpadhoz.

Jóllehet Rappert Károly a darab címszerepében azt igazolja, hogy elnyúltnak tanulmányozta a kort, amelyben a Liliomfi éltek, mégsem tudta teljes mértékben átvenni az ekkori színészek színtalan leírásból lement sajátosságait. Ez elsősorban a hősi férfiaságra vonatkozik. Férfiaságra megjelenésben, hanghordozásban, főleg a szövegnek a mozdulatokkal való átadásában.

Igy is voltak jelenetek, amikor Rappert teljes értékű színészi teljesítménnyel örvendeztette meg azokat, akik figyelemmel kísérik a fiatal színészek fejlődését. Ilyen jelenet volt a III. felvonásban is, amikor Liliomfi

szarnok nagybátyja előtt megjátssza a konfidens pincért. Rendezői hiba viszont, hogy a II. felvonásban Rappert, mint álgróf és ál-Snaps, gróf alakjában svábosan beszélt. Snaps-ról pedig csak az időnként kiejtett egy-egy német szóból lehetett sejteni, hogy valóban, Budafok környékéről származik.

Kiseb hibák ezek, amelyek végsőfokon nem rontják le Rappert alapjában véve jó játékának értékét.

Jódi Károly Szilval professzora egyike a leggyengébbeknek kialakult, alaposan átgondolt figuráknak. Neveltségessé és ellenszemsévé tudta tenni a vígjáték szerepét, elvélt ifjúságáért bőven kárpótolni akaró, zsoltároló embert.

Kányai fogadott Péter János játékokon. Péter határozott értéke az együttesnek, természetes hanghordozásával, egyszerű, esztétikus játékkal kelletlenül iránítva a nézőt az epizód-színész váhat belőle. Színes és elhibázott jó játéka, amikor a harmadik felvonásban a nagyrevagyó apa haraggal, örömmel és később eséssel váltakozó lelkiállapotát érzékeltette.

Ebégényi Tibor nem használta ki eléggé a Snaps-figura alakjában rejlő komikumot. Kis Albertnél ezután is elmondhatjuk, hogy egyike a színház erőseinek. Gyuri pincér szerepében is teljesen hiteles, hús-vér figurát állított életre. Természetesen, a fiatal színész játékaiban még szívesen való a akad. Jó fűz mulatózó uras volt Rácz Béla, noha szerepe sok kilegésére adott alkalmat. Rácz azonban megmaradt az izkésesség határain belül.

Ha a Liliomfi férfiszereplőinek játékáról általában dicsőően szólhatok,

nem tehetem ugyanezt minden szempontból. A nőszereplők egy részével kapcsolatban. Mielőtt Kasnya Ilonka (Mariska) és Bertalan Magda (Erzs) alakításait elemezném, előre kell bocsátanom, hogy mindkét fiatal színésznő feltűnő színpadra való tartom. Kasnya Ilonkának azonban sokkal mélyebben kellett volna tanulmányoznia Mariska alakját, amelyet életre kellett volna keltenie. De csak kismértékben élt Mariska Kasnya alakításában. Nem volt színdarab mellett harcos, szerelméért öntudatosan küzdő, kortársai álszenteskedő társadalomszemléletével dacoló lány. Sokkal több tudatoságot kell Kasnya Ilonkának játékába vinnie.

Gyengén sikerült Bertalan Magdának elhívtatnia, a fiatal, romlatlan és ide vendégös leányt. Bertalan Magda külsőségeinél fogva sem való erre a szerepkörre, de organumából is hiányzik az a csengés, amely az elkövetett Erzsikét jellemzi. Ugy érzi, Bertalan Magda gatlásokkal küzd a színpadon. Erre enged következtetni folytonos és erőltetett szemlélődés. Bertalan Magdának több magabiztosságra kell szent tennie és hinnie kell abban, — mint ahogyan én is hiszem, — hogy szorgalmas tanulást után jó színésznő válhat belőle.

Csengeri Ica sok kacagást omlt ki a — mint már említettem — hálás közönségből. Pedig véleményem szerint túlfűszerezte a kevesebb színészessé a neveltség Camilla kisasszonyt. Olyan eset ez, amelyre azt szokták mondani, hogy kevesebb — több lett volna.

Hornok Antónia a vendégül szolgáló párszavas szerepében is tehetséget árult el. Nem tartom helyénvalónak azonban, hogy a régi fogadók tipikusan „tűzről pattant” parasztlány alkalmazottját lompog, együgyű „trampli”-ként állították be.

Fejlesszük sokoldalúan városunkat

— A városi néptanács első ülészakájának munkálatairól —

Vasárnap, május 20-án a városi néptanács nagyteremben tartotta meg a rendes ülészakát, amelynek célja az 1956. évi költségvetés végrehajtásának megvitatása, valamint az 1956. évi költségvetés és a helyi terv ismertetése és megvitatása volt.

Helyiipari vállalatok helyzete

Városunk helyiipari vállalatai 107,8 százalékkal teljesítették múlt évi globális termelési tervüket. Ez az eredmény egyrészt a vállalatok fejlesztését elősegítő több mint 3 millió lej értékű állami beruházás felhasználásának, másrészt a pártvezetők politikai munkájának, és egyes képviselők és állandó bizottságok határozott segítségének folytán vált lehetségessé. A beruházások összegével arányosan növekedett a néptanács bevétele, a helyi gazdaságok jövedelme, a helyiipari vállalatok jövedelme és így tovább. De mindez még 1955-ben sem érte el az előirányzott növekedést. Így nem eléggé jövedelmeztek a helyiipari vállalatok.

A Progresul helyiipari vállalat például, az elmúlt évben pusztán globális tervteljesítésre törekedett és elhanyagolta a választék és minőség szerinti termelést. A szappan-részeleg nem gyártották a tervszerűsített szappanmennyiséget, mert a termék gyenge minősége miatt megcsappant a kereslet. Ugyanígy a téglagyártásnak vonatkozó tervet, a Progresul vállalat csak 82 százalékkal teljesítette, ami a volt vezetőség nemtörődömességének tulajdonítható. Önköltségtervet sem teljesítette a vállalat, nagyrészt azért, mert a fizetések összege nem volt arányban a munka termelékenységével. Ugyanakkor régi, elavult normákat alkalmaztak és fiktit okokat alapul véve nagyobb pénzügyi terhelést keltettek ki törvényellenes módon, ami által megsértették a pénzügyi fegyelmet. A homok szállítására például 7 kilométeres távolságot fizettek, papíron, holott a valóságban a homok közvetlenül a vállalat mellett volt található.

Bár nem azonos természetű, de hasonlóan rendelkezések álltak fenn az Agroalimentara helyiipari vállalat esetében is, amely tervét csak 90,4 százalékkal teljesítette. Ehez, a me-

Simandan Irimie elvtárs, a városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke az elért eredmények ismertetése mellett rámutatott azokra a hibákra, amelyek gyakran rossz gazdasági működésre, a meglevő erőforrások kiaknázatlanságára, a pénzügyi alapok helytelen felhasználására vezettek.

gazdasági terv nemteljesítésén kívül olyan tényezők is hozzájárultak, mint a fajlagos fogyasztás felesleges felkutatása, csaknem 200.000 lejnek improduktív ólókra való kifizetése, 157 ezer lej értékű lejárthatatlan, raktározással gyártott termékek (száritott alma, stb.). A vállalat vezetősége nem foglalkozott a kisgyepestés kérdéseivel és így nem sikerült teljesítenie a munkatervezési feladatokat növekedését előirányzó tervet.

A jelentés hangsúlyozta, hogy az ICA vállalat szép eredményt ért el az elmúlt év folyamán. Tervét 9 százalékkal túlteljesítette, a 2,53 százalékkal csökkentette önköltségét. A vállalat helyes irányításának tulajdonítható, hogy sikerült a vállalatának és vízszolgáltatás, valamint a közúti közlekedési vállalatok terén kielégíteni a városi lakosság szükségleteit.

A vállalat hibáiban azonban, hogy nem foglalkozott eléggé a közlekedési kérdésekkel; a személet a külvárosokból csak tílkan szállították el.

Az ILLA helyi gazdasági vállalat 167 százalékkal teljesítette az épületek karbantartására vonatkozó tervét. Ez egyrészt annak tulajdonítható, hogy a vállalat a beruházások során termelő és szállítóeszközöket kapott, másrészt pedig annak, hogy sikerült jól megszerveznie a vállalat belüli munkáját és ennek ellenőrzését. Ami a nagyobb méretű építkezéseket illeti, a vállalat túlteljesítette értéktérít a Köztársaság útja 14. és a M. Stancu 1. és 2. sz. út alatti építkezések esetében. Ugyanakkor a beruházási terv keretében szerepelt a szállodák új berendezéssel és bútorzattal történő ellátása. Az államosított épületek gondozása terén azonban sok hiba tapasztalható, s ez nagyrészt a gondnokok nem kielégítő munkájának következménye, amiért elsősorban Olteanu Oliver elvtárs a felelős.

1956-os költségvetés

A fentebb említett Simandan Irimie elvtárs ráért az aradi néptanács 1956. évi költségvetési tervének ismertetésére. A terv a II. pártkongresszus irányvonalait követi. Az előirányzott bevétel 54.673.300 lej, vagyis 5.752.300 lejjel több, a múlt évinél. A helyiipari vállalatok fordított beruházás 732 százalékkal, a társadalmi kulturális célokra fordított összeg pedig 231 százalékkal több mint 1955-ben volt. Az összehasonlításhoz 10.460.200 lejt gazdasági, 770.000 lejt helyiipari, 1.767.000 lejt pedig kulturális intézmények fejlesztési beruházásaira irányozták elő.

Az 1955 évi előirányzat a bevételhez hozzájárult a helyiipari vállalatok jövedelme is. A néptanács végrehajtó bizottságának ezért különös gondot kell fordítania a helyiipari vállalatok támogatására és ellenőrzésére. A helyiipari vállalatok újraszervezése során a jövőben három vállalat működik: a Helyiipari Városi Vállalat (volt Progresul), a Vegyipari Helyi Vállalat (volt Chimtext) és az Agroalimentara. A vállalatok globális termelésének volumene 27.579.700 lejtben állapították meg az 1955-ös 21.768.932 lejt mellett. Az ICA vállalat összesített volumenét 14.774.000 lejtben állapította meg.

Az új költségvetés egyes pontjai világosan utalnak a felismert hibák orvoslására. Készenkivül az utak megújítása hozzájárul majd a helyi erőforrások jobb kihasználásához. A tavalyinál 3.891.400 lejt fordítanak többet társadalmi-kulturális célokra. Az állami színház, a bábszínház, a filmháza, a múzeum fejlesztésére fordítandó összeg jelentős mértékben hozzájárul majd városunk kulturális életének fejlesztéséhez.

Az egészségügyi intézmények klázelesítésére tervezett beruházási összeg három millióval több a tavalyinál. A körhízi ágyak száma százal növekedt az 1955-ös viszonyítva. Ebben az évben sor kerül az egészségügyi intézmények korszerűsítésére is.

A testnevelési és sportintézmények rendelkezésére bocsátott 70.000 lejt lehetővé teszi, hogy minél több ifjú

Soronlévő tennivalók

A néptanács csak akkor teljesítheti sikeresen sokoldalú feladatát, ha munkájára serkenti a képviselőket, ha ezek továbbblik a végrehajtó bizottság felé a dolgozóktól köröböl összegyűjtött észrevételeket.

Ennek hasznossága bizonyult be az ülészakán elhangzott hozzászólásokból, amelyekben a képviselők felidelték azokat a hibákat és mulasztásokat, amelyeket a választókerületekben tapasztaltak, hogy ezzel is támogatást nyújtsanak a néptanács további tevékenységéhez.

Az első között emelkedett szólamra Horea A. elvtárs, a pénzügyminisztérium képviselője. Hozzászólásában főként a különböző vállalatok pénzalap kezelésével kapcsolatos rendelkezésekre mutatott rá. Az Agroalimentara vállalat például 2.250.000 lejt veszteséggel zárta az évet, aminek jelentős részét tervszerű és takarékos gazdálkodással elkerülhetik volna. Olyan előre nem irányzott választásokra gyártott a vállalat, amire nem volt fedezet. A városi néptanács pénzügyi osztálya az előirányzott jövedelemnek csak 70 százalékat valósította meg. Horea elvtárs javasolja, hogy a néptanács rövid időn belül aknázza ki az új jövedelmi forrásokat.

Friedrich Vilmos képviselő hozzászólásában rámutat a beszámoló hiányosságaira, mert nem érvényesül benne kellő mértékben a bírálati szemlélet és nem mutat rá a hibák okaira. Noha a városi néptanács végrehajtó bizottsága évek óta foglalkozik a kegyer minőségének és elosztásának megújításával, a mai napig sem sikerült kellő eredményt elérnie.

Friedrich elvtárs tolmácsolja a gradistei dolgozók azon óhaját, hogy már használják szerenket az anyai év óta készülő közfűtőt. Elmondja, hogy Gradisten szinte teljes mértékben megszűnt a kultúrét. Ez elsősorban a kultúrétion és a könyvtár tevékenységének megszűntetésével magyarázható. Javasolja a házi könyvtárak működésének beindítását, amelynek létesítését teljesen elhanyagolták ebben a városrészben. Rámutatott arra, hogy a gradistei képviselők nem támogatják kellő mértékben az analíbetizmus felszámolásáért indított harcot. Friedrich elvtárs hozzászólásában beszámolt a tiszteletli hónapban a gradistei kerület között szervezett versenyben elért eredményekről. Javasolja, hogy a város összes képviselői indítsanak hasonló versenymozgalmat városunk tisztántartása érdekében.

Bizdoaca Vasile képviselő, a városi pártbizottság titkára hozzászólásában egész sereg hibát fedett fel, amelyek azonnali megszüntetésre várnak. Rámutatott azokra a hibákra, amelyek gátolják az Agroalimentara helyiipari vállalat fejlődését. Elmondotta, hogy a vállalatnál lopások fordulnak elő. Helytelennek tartja a vállalatban meghonosított olyan irányú szemlélet, amely előre fejlődésképtelenné tartja a vállalatot. Természetes következménye ennek, hogy az illetékesek nem is tesznek erőfeszítést a hibák kiküszöbölésére, a kedvező feltételek kihasználása érdekében. Felhívta a végrehajtó bizottság figyelmét, hogy az ILLA vállalat, amely a városi néptanács hatáskörébe tartozik — sok esetben hibásan, a lehetőségek kihasználása nélkül dolgozik. A vállalat a pénzalappal sem a legmeg-

felelőbben gazdálkodik. Ezzel magyarázható, hogy a mai napig is meg 700.000 lejt lakbérsszeget nem sikerült beszélnie. Így nem lehet csodálkozni azon, hogy a meglevő alaptól nem tudják rendbehozni a javításra szoruló házakat. A vállalat adminisztratív vezetéseben is sok a hiányosság. A jelenlegi vezetőség, amikor leváltotta a régi, vállalat, hogy hamarosan műszaki doszározt állít össze, amelyekben az ingatlannak tartarozási sorrendjét állapítja meg. Ez azonban csak vállalás maradt.

Az építkezési vállalat az állami színház épületének javítási munkálatait lassu ütemben végzi és így kétséges, hogy az idel évad a színház épületében nyílik-e meg. Az utjavítási munkálatok eredményessége is kétségbevonható. Ez az oka annak, hogy az alig egy-két éve kikövezt utak már gödrösek.

Bizdoaca elvtárs rámutatott arra, hogy városunk a köztisztaság terén is sok kívánnivalót hagy maga után. Amellett, hogy az ICA vállalat nem tudja elvégezni feladatát, a lakosság sem járul hozzá minden esetben a tisztaság fenntartásához. Felhívja a képviselők figyelmét, hogy teremtsenek hangulatot azok ellen, akik megsértik a tisztasági szabályokat.

Kogler Károly képviselő elmondja, hogy Gájban nem működnek a közutak. Rotarescu Iosif képviselő bírálja a néptanács pénzügyi osztályát, mert számos esetben olyan adókievést továbbítanak, ami alaplatlan. Guttman János képviselő rámutat arra, hogy a gradistei helyi rádióállomás központ, amelynek 2.700 előfizetője van, megfelelő helyiség hiányában nem tud megbeszéléseket szervezni hallgatóival.

Az ülészakán nyomatékosan felhívták a képviselők figyelmét arra, hogy a város helyes, célszerű és sikeresen biztosított gazdálkodása nagy mértékben rajtuk múlik. A néptanácsi szerveknek és képviselőeknek a maguk működési területén jó gazdasági módjára kell küzdeniük a nemtörődömség, a pazarlás, a vállalat improduktív kiadásai, a felszerelések kihasználatlansága és mindenféle vesztesség ellen. A hozott határozatok előírják többek között a helyiipari és községgazdálkodási állandó bizottságnak, hogy tanulmányozzák a helyi lehetőségeket a közgyógyászati cikkek termelése kihasználására. Az elfogadott új költségvetés fokozott felelősséget hárít az összes néptanácsi szervekre, annál is inkább, mert a kiadásokat egyre inkább a helyi jövedelmekből kell fedezni. A végrehajtó bizottság a jövőben behatárolja ellenőrzése a vállalatok technikai-szervezési intézkedését, nem kevésbé a kereskedelmi egységek forgalmi költségeit és az építészeti tőzst munkaszervezését.

E feladatok fényében — melyeket az ülészakán állított a képviselők elé — dolgozták ki a határozattervezet, mely értékes segítséget jelent a végrehajtó bizottság tevékenységéhez a következő ülésszakig. Néptanácsunk első rendes ülészakát a legtöbb képviselő aktív részvétele jellemezte.

Az ülészakán elhangzott hozzászólások és javaslatok, s az ezek nyomán létrejött határozatok, fontos lépés a városi néptanács tevékenységének fellendítése felé.

Pártélet

Készüljünk fel alaposan az évvégi összefoglaló szemináriumokra

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének ez év március 23—25-i bővített plenáris ülésén Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs az SzKP XX. kongresszusának munkálatairól tartott jelentésében rámutatott arra, hogy az SzKP kongresszusa világjelentőségű esemény, amely hatalmas befolyást gyakorol az egész nemzetközi életre. Még nagyobb jelentőségű esemény ez a szocializmus építő országok és vezető erők, — a kommunista és munkáspártok számára.

Érthető, hogy a kongresszus történelmi nevezetességű dokumentumait minden pártoktatási kör halgatott megkülönböztetett érdeklődéssel és figyelemmel tanulmányozzák és szemináriumokon vitatják meg. Így a mi tanulmányi körünk halgatott is élénk érdeklődéssel és elmélyülten tanulmányozzák ezeket a nagyfontosságú dokumentumokat.

A különböző kérdésekre felosztott kongresszusi anyagokat összekapcsoljuk a megadott többi klasszikus forrásanyagokkal, a marxizmus-leninizmus tanításával, valamint hazánk politikai és gazdasági kérdéseivel. Adams Sándor elvtárs, propagandista, előadásában az RMP II. kongresszusának határozatait értelmezve körvonalazza azokat a főbb kérdéseket, amelyek köré a kongresszusi dokumentumok és a többi forrásanyagok tartalmát kell csoportosítanunk. A módszer hangsúlya az egyéni tanuláson van. Körünk — ahol felsőbbfoktan tanulmányozzuk a politikai gazdaságtant — indokoltan magasabb színvonalat követel a hallgatóktól.

A kör hallgatóinak nagy többsége alaposan elkészített jegyzetekkel jelenik meg a szemináriumokon. Ez elősegíti, hogy a kérdéseket részletesen és elmélyülten vitassuk meg.

A különböző rendszerű országok békés egymás mellett élésének lehetősége, az imperializmus orvami rendszerének szétesése, a különböző országok szocializmusba való átméletének különböző formái, a lenini normák, a kollektív vezetés, stb. mind olyan kérdések, amelyek nemcsak a marxizmus-leninizmus tanításának ismeretét teszik szükségessé, de emellett a napi sajtó állandó olvasását is megkövetelik. Az SzKP XX. kongresszusának határozatai a jövőbe mutatnak. N. A. Bulganyn és N. Sz. Hruscsov elvtársak angliai utazása, Guy Mollet francia miniszterelnök és Christian Pineau francia külügyminiszter moszkvai látogatása egy-egy gondosan felépített kockája a Szovjetunió következetes békepolitikájának.

Molotov villásreggelije a moszkvai volt román követ fiszteletere

MOSZKVA. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

V. M. Molotov, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke és a Szovjetunió külügyminisztere, május 21-én villásreggelit adott Ion Rabnak, a Román Népköztársaság moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövetének fiszteletere, abból az alkalomból, hogy Ion Rab más megbízatása miatt eltávozik Moszkvából.

A villásreggelin részt vett M. T. Vlad, az RNK nagykövetségének tanácsosa, Kun János gazdasági tanácsos, valamint A. Paraschiv vezérőrnagy, a Román Népköztársaság nagykövetségének katonai attaséja.

Szovjet részlől részt vett a villásreggelin V. V. Kuznyecov, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese, F. F. Molocskov, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője, K. D. Leviszkin, a külügyminisztérium V. európai osztályának ideiglenes vezetője és I. N. Csernyakov, az V. európai osztály tanácsosa.

A villásreggelit baráti légkörben folyt le.

(Agerpres)

„Válasz Morgan Phillips”-nek

Velko Vlahovics cikke a Borba-ban

elégeden Jugoszlávia bel- és külpolitikájának bizonyos vonatkozásai-
val. Természetesebb lett volna, ha ezt színtén megmondja, hogy aztán levelezés útján, vagy személyes találkozás alkalmával vitassák meg a kérdést és emberesebben, barátilag vonják le a tárgyalások és hasznos következtetést a további együttműködés tekintetében.

Nincs semmi meglepő abban, hogy Morgan Phillips ur nem ért egyet álláspontunkkal és véleményünkkel, mint ahogy abban sincs semmi különös, hogy mi sem értünk egyet Morgan Phillips ur álláspontjával. Phillips ur levele befejező részében célszerű tesz a Jugoszlávia külpolitikájában beállott „változásokra”. E változásokat nyomomonkiseri az az igazság, „nehogy valamiképpen visszahozzák a rossz utra”.

E mondat után azonban tüstént egy logikátlan megjegyzés következik, hogy „Ez azonban nem az én dolgom”.

Enyhén szólva különös fel fogás ez. Mi, jugoszlávok természetesen vennénk, ha a munkáspártok vezetői élénk érdeklődést tanúsítanának egy olyan szocialista állam külpolitikája iránt, amelyen például Jugoszlávia. Ugyanígy természetesen tünik számunkra, hogy nagy érdeklődést tanúsítsunk egy olyan jelentős mozgalom körül, mely politikai programja iránt, mint amelyen a laburista mozgalom.

A kérdés lényege inkább az — írja V. Vlahovics, — hogy Phillips ur nem veszi észre, hogy napjaink munkásmozgalmában valami nagy, komoly, és minőségileg új dolog megy végbe.

Valószínűbb, hogy Morgan Phillips urat megéveztetették a Jugoszlávia határain túl lezajlott események, amelyeket szintén előidétek és előre kész sablonok nélkül kell megvizsgálni.

Morgan Phillips ur igen furcsa módon fejezi be levelet. Ezt írja: „Engem ocsupán a vezetés humánus oldala érdekelt és továbbra is remélem, hogy Ön, a különböző emberek iránt tanúsított magatartásával, meg tudja mutatni a szocialista társadalmi rendszer felsőbbrendűségét”.

Ezekből a szavakból azt a következtetést lehet levonni, hogy Phillips ur bizalma a jugoszláv rendszerben mind jobban csökken, mászóval mindössze csak a remény szikrája él már benne, s mindez olyan időszakban, amikor Jugoszláviában évről-évre erősödik a munkásvezetés és a munkás-önkormányzat rendszere, amikor az emberek közti kapcsolatok igen széles és humánus alapra épülnek fel. Noha az egész jugoszláv rendszer az emberbe, a szocialista társadalom polgárába vetett bizalom alapszik és erre épül fel, Phillips ur fokozatosan elveszté reményét, noha „még mindig remél”.

A baráti vezetés hasznos dolog, de csakis akkor, ha nyit és őszinte, ha nem sejtőhöz mögötte rejtett

szándékok és taktikai fogások. A levelezésből semmi haszon sem származhatik akkor, ha egyesek olimpuszi magaslatoiról, osztoznak tanácsokat egy másik munkásmozgalomnak, vagy ha a gyám szerepében tevélegnek. Teljesen komolytalannak tartjuk azt a pontatlanul megfogalmazott, de a levél olvasása közben nagyon is szembezők állítást, hogy a Gyilasz ügyében hozott enyhítő ítélet annak a megbeszélésnek az eredménye, amelyet Morgan Phillips ur a londoni jugoszláv nagykövettel folytatott. Amikor „személyes és titkos” levelet kapunk angol barátunktól (főként, ha ez a barát a laburista párt egyik vezetője és olyan ember, akit a vezetésnek csak humánus oldalai érdekelnek), természetesen szívesen vesszük, ha közölné velünk: mit tett ő személyesen és mit tett az ő mozgalma azért, hogy a „vezetés humánus elvei” érvényesüljenek például Cipruson, vagy Kenyában. Országunk közvéleménye (és nemcsak az ortodox egyház) mélységesen rosszulja Makarios internálását, nem is szólva a ciprusi akasztásokról és azokról a megrázó adatokról, amelyek nemrégiben a kenyai kivégzésekről napvilágra kerültek. Nem rosszmalásgal emlékeztetünk ezekre a dolgokra, hanem azért, mert bennünk, akik a szocializmus ügyéért küzdünk, az azon igyekezzünk, hogy vezetésünkben még jobban érvényesüljenek a humanizmus elvei, ken fádalmasan érintenek más emberek szenvedései, megpróbáltatásai. Fái nekünk, hogy az a párt, amelynek élén Morgan Phillips ur áll, érzéketlenül és tehetetlenül szemléli az ilyen emberi tragédiákat.

BELGRAD. (Agerpres). TASZSZ. „Válasz Morgan Phillips-nek” címmel a Borba cikket közzétett Velko Vlahovicsnak, a Jugoszláviai Kommunista Szövetsége KB tagjának tollából. Vlahovics tagja a Jugoszláviai Dolgozók Szocialista Szövetségének Elnökségének és elnöke a szövetség nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó bizottságának.

A cikk rámutat, hogy az ország különböző részeiből és külföldről is számos levél érkezik Joszip Broz Titonak, a Jugoszláv SZNK elnökének címére.

A sok levél között — hangzik a cikk — Tito levelet kapott Morgan Phillips-tól, az angol laburista párt titkártól. A laburista párt Anglia osalmán egész munkáspártját maga köré tömöríti a hatalmas befolyást gyakorol a „szocialista pártok bizonyos részére. Ennek a pártnak a képviselője Tito elvtárs személyes ismerőse, aki hat évvel ezelőtt Jugoszláviában járt és nagy érdeklődéssel tanulmányozta a jugoszlávoknál a szocializmus építésében kifejtett erőfeszítéseket. Akkor tehát, amikor egy ilyen ember levelet ír, természetesen érdeklődik a jugoszlávok jelenlegi körülményei, nehézségei és sikerei iránt, továbbá, hogy milyen álláspontba helyezkedik Jugoszlávia bizonyos általános érdeklődésében. Sainos azonban a nagy párt képviselőjét csak egyetlen kérdés — Gyilasz ügye érdekli.

Mint megtudtuk, bár Morgan Phillips ur levelet és sportintézmények rendelkezésére bocsátott 70.000 lejt lehetővé teszi, hogy minél több ifjú

N. A. Bulgaryint és N. Sz. Hruscsovot meghívták Svédországba, Norvégiába és Dániába

MOSZKVA. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

Sohlman, Svédország moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, A. Moersch, Dánia moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és Brodland, Norvégia moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete május 22-én felkeresték V. M. Molotovot, a Szovjetunió külügyminiszterét és kormányai nevében megkérték, adja át N. A. Bulgaryinnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének és N. Sz. Hruscsovnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége tagjának kormányai meghívását, hogy 1957 első felében látogassanak el Svédországba, Dániába és Norvégiába. V. M. Molotov megköszönte a meghívást és kijelentette, hogy azt N. A. Bulgaryin és N. Sz. Hruscsov tudomására hozza.

A világsajtó továbbra is behatóan foglalkozik a szovjet-francia tárgyalások eredményeivel

KAIRÓ. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

A francia kormányküldöttség moszkvai látogatásával kapcsolatos vezércikkben az Egipti Gazette című lap hangsúlyozza, hogy a francia-szovjet tárgyalások „bizonyos mértékben hozzájárultak a nemzetközi kapcsolatok megjavulásához”. A lap megállapítja, hogy bár egyes problémákban a feleknek nem sikerült egyezményt létrehozni, egészben véve a tárgyalások „mégis hozzájárultak a légkör enyhüléséhez”.

VARSO. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

A lengyel sajtó változatlanul nagy érdeklődéssel kommentálja a szovjet-francia tárgyalások eredményeit.

A Glos Prace című lap rámutat a tárgyalások jelentőségére a nemzetközi helyzet jövő alakulása szempontjából.

A lap megállapítja, hogy a szovjet vezetők angolai látogatása és a francia vezetők moszkvai látogatása jó kezdetet jelentenek egy hosszabb folyamatnak. Az elért sikerek azt bizonyítják, hogy a magas szintű közvetlen érintkezések pozitív fontosságúak van és hogy azok optimizmust ébresztenek a megoldatlan nemzetközi kérdések jövő rendezése tekintetében.

Az európai biztonság megszilárdítása érdekében szükség van Franciaország és a Szovjetunió jó kapcsolataira — írja a lap, majd így folytatja: Akárcsak a szovjet emberek, mi, lengyelek is nagymértékben érdekelve vagyunk a Franciaország és a kelet-európai országok baráti kapcsolatainak kifejtésében. A közeljövőben Párizsba utazik József Czirankewitz lengyel miniszterelnök. A lengyel közvélemény reméli, hogy a látogatás a lengyel-francia kapcsolatok javulásához fog vezetni.

„A békés egymás mellett élés nevében” című cikkében a Zycze Warszawy című lap hangsúlyozza, hogy a szovjet-francia tárgyalások ered-

ményeiről kiadott nyilatkozat újabb lépés a különböző társadalmi és politikai rendszertű államok békés egymás mellett élése eszméjének megvalósítása útján, újabb lépés a Kelet és a Nyugat közötti közlekedés útján.

BELGRAD. (Agerpres). A szovjet-francia tárgyalások eredményeit kommentálva, a Zagraban megjelenő Viesnyik című lap így ír:

Aki szenzációs eredményeket vár a moszkvai találkozótól, az figyelmen kívül hagyta a realitást. Nyilvánvaló, hogy egyszerűbből nem lehet fel-

számolni mindazt, ami a nemzetközi kapcsolatokban negatív és hogy a „világbejegyzések” meggyőztetéséhez hosszabb és következetes utat vezet. De üdvözlünk minden pozitív erőfeszítést, minden sikert ezen az úton.

Késztelen, — hangsúlyozza a lap — hogy a szovjet-francia tárgyalásokat a jelenlegi nemzetközi helyzet megjavulása újabb nagy hozzájárulásaként kell értékelni.

A Republica című lap „Előrehaladás” című cikkében rámutat arra, hogy a francia-szovjet tárgyalások újabb lépést jelentenek a nemzetközi feszültség enyhülésére, a Kelet és a Nyugat közötti közlekedés irányában.

Pineau Kievből és Jerevánból

KIEV. (Agerpres). TASZSZ. Christian Pineau francia külügyminiszter május 21-én feleségével és kíséretével Kiebre érkezett.

A Francia Köztársaság, a Szovjetunió és az Ukrán SzSzK állami zászlóival díszített kievi repülőtéren a francia vendégek fogadására megjelentek: L. F. Palamarcuk, az Ukrán SzSzK külügyminisztere, K. Z. Litvin, B. A. Koval, a köztársaság miniszterei és mások.

L. F. Palamarcuk üdvözlő beszédet mondott.

Az üdvözlő Christian Pineau így válaszolt:

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy köszönetet mondjak a meleg fogadtatásért. A legkevésbé sem kételkedünk benne, hogy kievi látogatásunk igen kellemes lesz és csak azt sajnáljuk, hogy rövid ideig tart. Azért jöttünk ide, hogy üdvözlöljük az ukrán népet és vezetőit és hogy tolmácsoljuk nekik a francia nép baráti érzéseit.

A szovjet vezetőkkel aláírt egyezmény újabb szakasz kezdetét jelenti a francia-szovjet kapcsolatokban és nem kétséges, hogy hagyományos barátságunk további megszilárdulásához vezet. Az, hogy részt vehetünk ezeken a tárgyalásokon és hogy ilyen

eredményt érünk el, számomra és az egész francia küldöttség számára nagy megtiszteltetés és öröm.

Kedves ukrán barátaim! Ismételtetn köszönöm, hogy ilyen meleg fogadtatásban részesítették. Ez mélyen meghatott bennünket és minél tovább szeretnénk élvezni az Önök vendégzetét.

Christian Pineau ugyanazon a napon meglátogatta N. T. Kalscenkot, az Ukrán SzSzK minisztertanácsának elnökét. N. T. Kalscenko baráti beszélgetés keretében tájékoztatta a vendégeket az Ukrán SzSzK gazdasági és kulturális viszonyairól, az ukrán nép életéről és munkájáról és az Ukrán SzSzK népgazdaságának állandó fejlődési távlatáról, majd több kérdésre válaszolt.

Christian Pineau ezután részt vett L. F. Palamarcuk, az Ukrán SzSzK külügyminisztere által a francia vendégek tiszteletére adott ebéden.

JEREVÁN. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Christian Pineau francia külügyminiszter május 22-én — helyi időszámítás szerint 15 óra 55 perckor — kíséretével együtt Jerevánba érkezett.

A Szovjetunió és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság között megkezdés jött létre a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságával kapcsolatban

MOSZKVA. (Agerpres).

A TASZSZ közli a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság között létrejött egyezmény aláírásáról szóló közleményt a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságának rendezésével kapcsolatban.

A Szovjetunió és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormánykötői Moszkvában ez év május 17-én és 22. között baráti légkörben tárgyalásokat folytattak, amelynek eredményeként május 22-én egyezményt írtak alá a kettős állampolgárságú személyek helyzetének rendezésével kapcsolatban.

A jelen egyezmény értelmében mindazoknak, akik szovjet és a jugoszláv állampolgársággal rendelkeznek, jogot adnak arra, hogy szabadon válasszanak, melyik állampolgárságra optálnak. A kettős állampolgárságú személyek, akik az említett államok bármelyikének területén laknak, a jelen egyezmény életbelépésétől számított egy éven belül kérvényt nyújthatnak be annak az államnak diplomáciai képviselő felé, amelynek állampolgárságát meg akarják tartani.

Az egyezményt a szovjet kormány részéről V. V. Kuznyecov, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság kormányának rész-

ről pedig Kaposics nagykövet, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság külügyminisztere államtitkarságának tanácsosa írta alá.

Az egyezmény aláírásánál jelen voltak: szovjet részről: A. M. Alexandrov, A. M. Zugov, P. A. Tulocskij, N. P. Firjabin, a kormányküldöttség tagjai, a Szovjetunió jugoszlávai nagykövete és K. D. Livickin, a Szovjetunió külügyminiszter-ruma V. európai osztályának helyettes vezetője. Jugoszláv részről jelen voltak: a kormányküldöttség tagjai és pedig B. Popovics, N. Ocofotics, M. Morasca, A. Dizdarevics és B. Osoljnyik, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság moszkvai ideiglenes ügyvivője.

Shinwell volt angol honvédelmi miniszter a szovjet kormány leszerelési nyilatkozatáról

LONDON. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

A Star című angol lap cikket közöl Shinwell képviselő, a laburista kormány volt honvédelmi minisztere tollából.

A cikk egyebek között hangsúlyozza: Függetlenül attól, hogy Dulles amerikai külügyminiszternek inye van-e vagy sem a szovjet kormány határozata a szárazföldi és haditengerészeti erők csökkentéséről, „ez a határozat elkerülhetetlen magától vonja a nyugati katonai helyzet bizonyos átértékelését.”

Shinwell hangsúlyozza, hogy a nyugati hatalmaknak is csökkenteni kell fegyveres erők létszámát, mert „egy doog elvitathatatlan”, nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy nagy hadiflottát, jelentős szárazföldi és légierőt tartson fenn és ugyanakkor növeljük kiadásainkat a nukleáris fegyver termelésével és felhasználásával.

Szeretném még hozzátenni — mondotta Shinwell — hogy a politikai ellentétől függetlenül, mindannyunk kötelessége, beleértve a la-

burista pártot is, hogy támogatassuk a miniszterelnök Szovjetországgal való jobb megértés létrehozására irányuló erőfeszítéseit. Az egyetemes béke fenntartásának szükségessége minden más szempont fölött áll. főként most, amikor az egész világ ismeri a nukleáris háború veszélyeit.

Az atlanti blokk helyzetéről szólva, Shinwell hangsúlyozta, hogy ez a szervezet elsősorban a nyugati-metországi militarizmus feltámasztására alapozza számításait. „Jelenleg a NATO mindent a németekre alapoz és ez elég kockázatos számítás.” Ha Adenauer marad hatalmon, akkor lehet, hogy nem fog bekövetkezni semmiféle kellemetlen esemény, de ha távozik, bármilyen bekövetkezhet, még egy német-orosz egyezmény is.

Shinwell végül azon véleményének adott kifejezést, hogy Angliának csökkentenie kell a katonai szolgáltatás idejét, hogy ezzel reális lépést tegyen a leszerelés útján, később pedig teljes egészében meg kell szüntetnie a kötelező katonai szolgálatot.

DULLES ÚJABB „HIDEGBABORUS” NYILATKOZATA

Washington. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Dulles amerikai külügyminiszter május 22-én sajtótájékoztatót tartott. A lapudósítók felkérték az amerikai külügyminisztert, mondjon véleményt arról, miként magyarázza Wilson honvédelmi miniszter és Stassen, a leszerelés kérdésével foglalkozó külön megbízott a szovjet leszerelési nyilatkozatot. Válaszában Dulles rámutatott arra, hogy „szinte vég nélküli feltételeket” lehet tenni a Szovjetunió ezen intézkedéseinek okaira nézve. Amint azonban Dulles kijelentette, „nem lát okot annak feltételezésére, hogy a szovjet kormány határozata a szovjet haderők csökkentésére vezetne és azt állította, hogy ez a határozat „propaganda” célokat szolgál.

Dulles azt állította, hogy az Egyesült Államok hasonlóképpen jelentősen csökkentette fegyveres erőinek létszámát. Másrészt azonban maga Wilson honvédelmi miniszter május 19-én a „Hadsereg napja” alkalmából rendezett banketten mondott beszédében beismerte, hogy az Egyesült Államok hadereje jelenleg mintegy 2,850.000 főt tesz ki. Ez a legmagasabb létszám, ami békeidőben valaha is volt az Egyesült Államokban.

Egyéb kérdésekről szólva, Dulles kijelentette, az Egyesült Államok sajnálja, hogy Egyiptom elismerte a népi Kínát.

Az Egyesült Államok — mondotta Dulles — nem tekintí célszerűnek, hogy hozzájáruljon az assuani duzzasztógát felépítéséhez, ha Egyiptom segítséget kap a Szovjetunió részéről.

Angliának arra a szándékára vonatkozólag, hogy kiterjessze kereskedelmét Kínával, Dulles kijelentette, hogy megvitatta ezt a kérdést S. Lloyd angol külügyminiszterrel és hogy az Egyesült Államok még nem tudja, milyen gyakorlati eredménye lesz az angolok ama szándékának, hogy szabadabban felhasználják az úgynevezett „kivételek” eljárát. Hozzátette, hogy az Egyesült Államok úgy véli, ez nem semmisíti meg „a sokoldalú ellenőrzési rendszert”.

Az Indonézia elnökével és külügyminiszterével Washingtonban folyó tárgyalásokkal kapcsolatban Dulles hangoztatta: az Egyesült Államok arra a következtetésre jutott, hogy jelenleg nem támogatja Indonéziai Nyugat-Irian kérdésében.

ADLAI STEVENSON AZZAL VADOLJA A REPUBLIKÁNUS KORMÁNYT, HOGY ELTITKOLJA AZ IGAZSÁGOT AZ AMERIKAI NÉPELŐL

Washington. (Agerpres).

Adlai Stevenson, aki az őszi elnökválasztáson a demokráta párt jelöltjeként lép fel, Florida államban tartott beszédében újból azzal vádolta a republikánus kormányt és különösen John Foster Dullest, az Egyesült Államok külügyminiszterét, hogy a külpolitikát illetően elhallgatja az igazságot az amerikai nép előtt.

„Dulles külügyminiszter — mondotta Stevenson — nem volt őszinte az amerikai néphez akkor, amikor azt állította, hogy az új szovjet politika a gyengeség jele; hasonlóképpen nem volt őszinte akkor sem, amikor kijelentette, hogy Nyugat-Németország elismerése a Szovjetunió részéről, győzelmet jelent Németország számára.”

Stevenson azt állította, hogy az amerikai népet a republikánusok kormányzása alatt „inkább becsapták, mint informálták”, majd hangsúlyozta az igazság tiszteltetéséhez való visszatérés „szükségességét”.

UNNEPI ELŐKÉSZÜLETEK KAIRÓBAN AZ ANGOL CSAPATOK KIVONULÁSA ALKALMABÓL

Az 1954-ben megkötött angol-egyiptomi egyezmény értelmében június 18-án az utolsó angol katonai egységek is elhagyják Egyiptom területét. Az egyiptomi kormány bejelentette, hogy ebből az alkalomból június 18-án az egész országban nagy ünnepségeket rendeznek. Abdel Kader Hatem ezredes, a tájékoztatási szolgálat igazgatója közölte, hogy ugyanazon Egyiptomban példátlanul nagyszabású katonai parádét rendeznek. Május 19-én Kairóban körmenetet szerveztek, amelyen jellegesen ábrázolták az egyiptomi nép szabadságharcát 1882-től, az angol uralom bevezetésétől, az angol csapatok kivonulásáig.

Nehru javaslatai az algériai kérdés megoldására

DELHI. (Agerpres.) Nehru, India miniszterelnöke, május 22-én, az indiai parlament népi kamarájában mondott beszédében felhívással fordult az érdekelt felekhez az algériai béke érdekében. Nehru aggodalmát és sajnálkozását fejezte ki a súlyos algériai események miatt. Az algériai helyzet nagymértékű konfliktussá fajult — mondotta — amely mind erőszakosabb formákat ölt és amely jelenlegi erőket és fegyverzetet köt le. Az algériai konfliktus — szervesen a nyugati nagyméretű konfliktusok folytatása — amely mind erőszakosabb formákat ölt és amely jelenlegi erőket és fegyverzetet köt le. Az algériai konfliktus — szervesen a nyugati nagyméretű konfliktusok folytatása — amely mind erőszakosabb formákat ölt és amely jelenlegi erőket és fegyverzetet köt le.

Nehru ezután utalt arra, hogy a francia kormány bőszen oldotta meg a marokkói és tuniszi kérdést, majd a következtetést mondotta: az indiai kormány elismeri ugyan, hogy „bizonyos tényezők bonyolulttá teszik az algériai helyzetet, véleménye szerint azonban ezek a tényezők nem akadályozhatják meg azt, hogy tárgyalások után oldják meg az algériai kérdést.”

India miniszterelnöke a következő intézkedéseket javasolta a konfliktus megoldására és az algériai kérdés rendezésére irányuló tárgyalások támogatására.

1. A békés légkör megteremtése érdekében a két fél adjon ki hivatalos nyilatkozatot a tűz megszüntetéséről és az erőszakosságokról való lemondásról;

2. A francia kormány ismerje el az algériai nemzeti választást, az egyenlőség elve alapján;

3. Az összes érdekelt felek ismerjék el az algériai népek egyenlőségét;

4. Ismerjék el azt, hogy Algéria az összes algériaiak hazája, fajra való különbség nélkül;

5. Kezdenek közvetlen tárgyalásokat a fent kifejtett elvek alapján és az ENSZ alapokmányának megfelelően.

Nehru miniszterelnök végül kijelentette, hogy az algériai néppel együtt bízik a nemzeti felszabadulás ügyének igazságában és egyetért az algériai néppel e közös törekvésben.

Szukarno az Indonéziai Köztársaság elnöke: Függetlenségünk egyetlen morzsáját sem lehet semmiféle valutával megvásárolni

WASHINGTON. (Agerpres). — TASZSZ.

Szukarno, az Indonéziai Köztársaság elnöke, aki jelenleg az Egyesült Államokban tesz látogatást, a washingtoni sajtóklubban ismertette Indonézia álláspontját a nemzetközi kérdésekben.

Szukarno beszélt a forrongó Ázsiáról és hangsúlyozta, hogy ez a forrongás a gyarmati rendszer következménye. Tekintet nélkül arra, hogy helyes-e az egész világ vagy sem e helyzetet, a nacionalizmus (vagyis a nemzeti felszabadulásra irányuló törekvés — szent meg.) és az országok felszabadulása tagadhatatlan tény.

Az új afrikai és ázsiai államok egy régi felöltött család új sarjai. Nem vagyunk a Nyugat ellenségei — folytatta Sukarno, — bár néha valóban állást foglalunk az ellen, amit Nyugatnak neveznek. De ezt nem a Nyugattal szembeni ellenérzéstől tájékoztatja. Az egész világgal való kapcsolatainkban mi mindenkor arra törekszünk, ami véleményünk szerint a legjobb út az egész emberiség számára.

Természetesen van a Nyugatnak olyan vonatkozása, amit mi és egész Ázsia határozottan elutasítunk és a jövőben is el fogunk utasítani. A gyarmati rendszerről van szó. Azt mondják nekünk, hogy a gyarmati rendszernek csupán egyetlen formája lebeg szemünk előtt és hogy ez a forma kímélt. Nekünk a gyarmati rendszer egyetlen formájával volt dolgunk és ez is Nyugatról származott.

Azt mondják nekünk, hogy a gyarmati rendszer kimúlt és döglött lovat ostromozunk. Erre csak ezt válaszoljuk: Jöjjenek el Ázsia és nézzetek meg mindent. A gyarmati rendszernek még a klasszikus formái megvannak.

— Mint az Associated Press hírgyűnköség jelenti, a pakisztáni kormány megkötött egyezmény alapján a Standard Vacuum Oil Company amerikai tröszt megkezdte az első furási munkákat a Karacitól 200 kilométernyire fekvő kőolajmezők feltárása.

— Lapjelentések szerint Muhammad Daud, Afganisztán miniszterelnöke elfogadta Gamal Abdel Nasszer egyiptomi miniszterelnök meghívását és ellátogat Egyiptomba.

Néhány mondatban

— A moszkvai állami cirkusz május 21-én a londoni Harringay téren megkezdte angoliai vendég-szereplését. A nézőközönség melegen fogadta a szovjet művészeket és elismeréssel adózott mesterségbeli tudásuknak.

— Pekingben május 21-én megkezdte egy új szerszámgépgyártó üzem építését. A tervezet kínai mérnökök készítik. Ez az üzem lesz a Kínai Népköztársaság egyik legnagyobb szerszámgépgyártó vállalat.

— A korszerű berendezés tulnyomó része Kínában készült.

— A moszkvai állami cirkusz május 21-én a londoni Harringay téren megkezdte angoliai vendég-szereplését. A nézőközönség melegen fogadta a szovjet művészeket és elismeréssel adózott mesterségbeli tudásuknak.

— Pekingben május 21-én megkezdte egy új szerszámgépgyártó üzem építését. A tervezet kínai mérnökök készítik. Ez az üzem lesz a Kínai Népköztársaság egyik legnagyobb szerszámgépgyártó vállalat.

— A korszerű berendezés tulnyomó része Kínában készült.

SZUKARNO INDONÉZIAI ELNÖKÖT MEGHÍVTAK OLASZORSZÁGBA

Róma. (Agerpres).

Az ANZA hírgyűnköség jelenti, hogy Gronchi, az Olasz Köztársaság elnöke meghívta A. Szukarnót, Indonézia elnökét, hogy látogasson el Olaszországba. Szukarno elnök elfogadta a meghívást és június 12-én R. Abdulgani, indonéz külügyminiszter kíséretében három napos tartózkodásra Rómába érkezik.

HAMMARSKJÖLD NEWYORKBA HÍVTA BURNS TÁBOROKOT

Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára Newyorkba hívta Burns tábornokot, az ENSZ palesztinai megfigyelőinek vezetőjét. A főtitkár tanácskoznia akar vele, mielőtt a Biztonsági Tanács összeülne Hammarskjöld jelenléteinek megvizsgálására. ENSZ körökben úgy hírlik, hogy a Biztonsági Tanács ülésének időpontját még nem állapították meg. Állítólag az USA, Anglia és Franciaország határozati javaslatot dolgoznak ki Palesztina kérdésében és ezt a Biztonsági Tanács elé terjesztik.